

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ГУСТАТИВНОЇ ЛЕКСИКИ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Анотація. У статті досліджено прямі та переносні значення лексики смакопозначення у сучасній китайській мові. У статті описується аналіз української і китайської мов з точки зору їх типологічних особливостей, описується прикметник як частина мови в двох мовах різних типів – українській та китайській, характеризуються семантичні і граматичні ознаки імені прикметника (морфологічні та синтаксичні в українській мові; власне граматичні в китайській мові). Виявляються прикметники, що позначають смак, проводиться їх систематизація. На зібраному матеріалі проводиться зіставлення лексики смакопозначення в українській і китайській мовах. У статті також проаналізовано декілька творів сучасних китайських письменників з переносними значеннями лексики смакопозначення, а саме 甜 (солодкий), 苦 (гіркий), 酸 (кислий), 涩 (терпкий), 淡 (прісний). Теоретико-методологічною базою для написання роботи слугували традиційні та сучасні граматики китайської та української мов, мовний матеріал, представлений в наукових і методичних роботах, словниках і навчальних посібниках, а також оповідання китайських письменників таких як Ван Мен 王蒙 «Новачок в оргвідділі», Лю Сін'ю 刘心武 «Класний керівник», Гао Сінцзянь 高行健 «Автобусна зупинка», Цзя Пінва 贾平凹 «Небесний пес», Чи Лі 池莉 «Життя прекрасне за будь-якої погоди», Мо Янь 莫言 «Країна вина».

Ключові слова: прикметник, смакопозначення, порівняння, семантичні ознаки, смакові відчуття.

Voina Maryna, Arkhynenko Olena

Taras Shevchenko National University of Kyiv

STRUCTURAL-SEMANTIC AND FUNCTIONAL FEATURES OF TASTE-DESIGNATION VOCABULARY IN MODERN CHINESE

Summary. The article investigates the direct and figurative meanings of the of taste-designation vocabulary in modern Chinese. The article describes the analysis of Ukrainian and Chinese languages in terms of their typological features, describes the adjective as part of the language in two languages of different types – Ukrainian and Chinese, characterizes the semantic and grammatical features of the adjective (morphological and syntactic in Ukrainian; grammatical in Chinese). Adjectives denoting taste are revealed, their systematization is carried out. The collected material compares the taste-designation vocabulary in Ukrainian and Chinese. The article also analyzes several works of modern Chinese writers with figurative meanings of the taste-designation vocabulary, namely 甜 (sweet), 苦 (bitter), 酸 (sour), 涩 (tart), 淡 (fresh). The study of the structural organization of vocabulary sheds light on the functional properties of words (and their sem), because “the structure of language is not indifferent to the purposes of communication”. The structure of the content of taste adjectives is like a condensed model of the situation, the elements of which, as coordinates or parameters, specify a certain feature. The semantic model-situation reflects all the necessary features, including those that are not significant in terms of concept formation, but are significant in terms of practical human activity (for example, the seme of estimation, a sign of unfitness for food, etc.). The most regular transfer of taste is observed from the semantic area “taste” to the semantic area “smell”. The formation of this transfer reflected the real connection that exists between the taste of food and its smell. Theoretical and methodological basis for writing the article were traditional and modern grammars of Chinese and Ukrainian languages, language material presented in scientific and methodical works, dictionaries and textbooks, as well as stories by Chinese writers such as Wang Meng 王蒙 “Newcomer to the organizational department”, Liu Xinwu 刘心武 “Class teacher”, Gao Xingjian 高行健 “Bus stop”, Jia Pingwa 贾平凹 “Heavenly dog”, Chi Li 池莉 “Life is beautiful in any weather”, Mo Yan 莫言 “Country of wine”.

Keywords: adjective, taste-designation, comparison, semantic traits, taste sensations.

Постановка проблеми. У сучасному мовознавстві все більше місце займають дослідження порівняльного характеру в плані синхронії, в яких порівнюються факти різних мов з метою виявлення спільного і відмінного між ними. Щоб встановити особливості національної мови, тобто зрозуміти його сутнісні характеристики, необхідно визначити його місце серед інших мов світу, враховуючи як сучасний стан мов, так і їх походження і розвиток. Найбільш загальними і необхідними категоріями в граматиці кожної мови є частини мови. Однак навіть при подібному складі частин мови національна специфіка мов проявляється в їх граматичних системах, зокрема, в граматичних кате-

горіях, характерних для кожної частини мови. Слів у мові багато, і всі вони мають свої значення. У морфології всі слова розподіляються по групах (класам), які називаються частинами мови. Одна з самостійних частин мови – прикметник, вивчення якої присвячено дане дослідження.

Прикметники смаку займають важливе місце в лексичній системі мови, так як смак – одне з життєво важливих понять. Прикметники даної семантичної групи складають в числі інших номінацій основний словниковий фонд, висхідний до найдавнішої лексики мови. Тому опис лексики смакопозначення дозволить охарактеризувати національну специфіку мови в цілому і даної семантичної групи зокрема.

Актуальність полягає в тому, що прикметник відіграє важливу роль у всіх мовах: неможливо створити текст або використовувати різні частини мови без прикметника. Порівняльне вивчення мов представляється актуальним завданням на сучасному етапі розвитку науки, оскільки дозволяє вирішити як лінгводидактичні, так і перекладознавчі питання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом увага до структурно-семантичних та функціональних особливостей прикметника, а також лексики смакопозначення як китайських дослідників (Хуан Божун, Тань Аошуан, Люй Шу-сян), так і зарубіжних (С.Є. Яхонтов, О.О. Драгунов, В.М. Солнцев, Е.М. Вольф) помітно зростає. Наукова новизна отриманих досліджень полягає в глибинному аналізі прямих та переносних значень лексики смакопозначення у сучасній китайській мові.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Вивчаючи категорію прикметника в сучасній китайській мові, можемо сказати, що досконало оволодіти нею неможливо. Тому що з розвитком мови розвивається і удосконалюється кожна частина мови, в тому числі і прикметник. Складністю повного оволодіння цією категорією є те, що в світі є багато дослідників і мовознавців, які досліджують прикметник у різних напрямках. У китайістики залишається малодослідженим питання про граматичні категорії прикметника. Прикметники смакопозначення складають пласт густативної лексики сучасної китайської мови, є репрезентативним елементом мовної картини світу, тому дослідження структурних, функціональних та семантичних особливостей даної категорії слів та їх адекватний переклад на українську мову стає нагальним та науково валідним предметом дослідження сучасної лінгвістики.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є виявлення структурно-семантичних та функціональних особливостей лексики смакопозначення в сучасній китайській та українській мові.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виявити та описати семантичні, морфологічні та синтаксичні особливості прикметника як частини мови в китайській і українській мові;
- проаналізувати прикметники зі значенням «смак» в китайській і українській мові;
- зіставити специфіку вираження значення «смак» в китайській і українській мові.

Виклад основного матеріалу. Людина отримує інформацію про зовнішній світ як про явище природи і духовної діяльності людей завдяки впливу об'єктів на органи чуття. «...матерія, діючи на наші органи чуття, виробляє відчуття.» Формуючи образи зовнішнього світу, уявлення, відчуття є початковою ланкою, з якою виростають всі види відбивної діяльності людини.

Генетично смакові відчуття, як і інші види чуттєвого пізнання, сформувалися в процесі тривалої еволюції людини в умовах праці і взаємодії з навколишнім середовищем. Результати пізнання смакових властивостей людиною знайшли своє мовне вираження в категорії прикметників, зокрема тематичної групи сма-

копозначення. Відомо, що прикметники представляють основний шлях вираження відчуттів в мові зорових, слухових, смакових, дотикових та ін., писав Виноградов. З позицій теорії номінації найменування смаку розуміються нами як результат класифікаційно-пізнавальної діяльності людини в одній з сенсорних сфер.

Смак в фізіології – один з видів хеморецепції; відчуття, що виникає при дії різних речовин переважно на рецептори смаку (розташовані на смакових цибулинах язика, а також задньої стінки глотки, м'якого піднебіння, мигдалини, надгортанника) [1, с. 54].

В українській мові від прикметників смаку утворюється прислівник, дієслово або іменник. Ці слова в різній модальності мають різні значення, наприклад, гірко: 1) в роті гірко від ліків (тут використовують пряме значення); 2) на весіллі вигук гостей «гірко» (тут «гірко» означає побажання щасливого життя в майбутньому); 3) мені гірко слухати такі слова (тут «гірко» має переносне значення). «Гірко» і «гіркий» мають однакове значення, але функціонування різне, тобто їх граматичний характер різниться.

У китайській мові смак – поняття повсякденного життя, тому він лежить в основі великої групи слів. Відчуття смаку має фізіологічне значення, семантику, психологічний сенс і абстрактне значення.

Дані практики органолептичного аналізу і наук, які вивчають механізм смакових відчуттів, свідчать про те, що однією зі специфічних особливостей смакових як і нюхових відчуттів є їх предметний характер: людина в багатьох випадках пов'язує свої смакові відчуття зі смаком певної субстанції, наприклад: смак сиру, смак хліба, смак вина тощо. Зростаюча потреба в позначенні різноманітних смакових якостей харчових продуктів при наявності порівняно невеликої кількості спеціалізованих смаконайменувань сприяє виділенню з класу відносних прикметників групи похідних, що функціонують в якості номінацій смаку і називають смакову якість того предмета, якому воно властиво. У кількісному відношенні дані позначення представляють собою відкриту групу, яка поповнюється новими одиницями в міру виникнення потреби в позначенні смакової якості того чи іншого предмета, так як можуть утворюватися практично від усіх іменників з матеріально-речовим значенням наступних тематичних груп: 1. назв фруктів і овочів і їх родових позначень: горіх – горіховий, перець – перцевий, мигдаль – мигдалевий, часник – часниковий, фрукти – фруктовий тощо; 2. назв продуктів харчування: оселедець – оселедецевий, хліб – хлібний, шинка – шинковий, вершки – вершковий, дріжджі – дріжджевий, оцет – оцтовий, сир – сирний тощо; 3. назв напоїв: вино – винний, спирт – спиртовий тощо; 4. назв рослин: м'ята – м'ятний, хміль – хмельовий, полин – полиновий, полинний тощо.

У китайській мові прикметники смаку можуть вживатися як іменник, дієслово, прислівник. Наприклад, 苦 є дієсловом (значення жити в нужді). Наприклад, 天下苦秦久矣。天下 – значення світ, а 秦 – одна з династії (ця династія здійснює жорстоке кримінальне право, на-

род не може терпіти, тому скидає цю династію) 苦 – тут використовують дієслово. 酸 ще можуть використовувати прикметник у значенні запаху – як кислий соус.

Як відомо, прикметники представляють основний шлях вираження зорових, слухових, смакових, дотикових та інших відчуттів в мові.

Однак не всі види відчуттів в європейських мовах, в тому числі і в українській мові, виражені багато і різноманітно. Для проникнення в глибинні основи мови надзвичайно важливо розкрити зміст, склад, шляхи розширення подібних лексико-семантичних груп.

Найбільш вивченими є прикметники кольору, світла, а також прикметники, що позначають відчуття. Менш досліджені прикметники, що позначають смакові відчуття [2, с. 84].

До сих пір не отримали достатнього висвітлення такі питання, як склад групи прикметників смаку, структура змісту їх прямих лексичних значень.

Семи володіють узагальненим характером, і слова, маніфестуючи такі компоненти, повинні бути в достатній мірі узагальненими за своїм змістом і одноманітно оформленими в рамках описуваного матеріалу. Тим часом в словникових експлікаціях, як показав аналіз, використовуються слова різного ступеня узагальненості, і в їх значеннях також вклучаються компоненти, які потребують виявлення.

Такі слова або частини узагальнених словникових визначень вимагають подальшого уточнення і послідовної відомості їх до слів (вербальним маніфестаторам семантичних компонентів).

У китайській мові ряд морфологічних і синтаксичних особливостей зближує прикметник з дієсловом. Прикметник, подібно до дієслова, утворює видо-часові і модальні форми. Воно, як і дієслово, здатне виконувати функцію присудка без допомоги зв'язки. Разом з тим між прикметником і дієсловом існує значна різниця. Вони по-різному функціонують в ролі визначення, порізно утворюють форми подвоєння.

Ми можемо спостерігати використання переносних значень лексики смакопозначення в оповіданні Ван Мен 王蒙 «Новачок в оргвідділі» (《组织部新来的青年人》), в оповіданні Лю Сін'ю 刘心武 «Класний керівник» (《班主任》), у п'єсі Гао Сінцзяня 高行健 «Автобусна зупинка» (《车站》), в оповіданні Цзя Пінва 贾平凹 «Небесний пес» (《天狗》), в оповіданні Чи Лі 陈立 «Життя прекрасне за будь-якої погоди» (《热也好冷也好活着就好》), в романі Мо Яня «Країна вина» (《酒国》).

А саме слово *солодкий* контекстуально може набувати таких значень: солодкий, складний, улесливо, медовий, милий і т.д.

Наприклад: «...贾士贞的心里生起一种甜蜜的快乐 / ...Цзя Шичжень відчув **солодке задоволення**» [3]; «天狗是贫嘴, 天狗不会文绉绉说甜蜜话... / Небесний Пес мав язика без кісток, і йому складно було **улесливо розмовляти**...» [6]; «女们说: “猫子好甜的嘴。” / Дами сказали: “У kota **солодкий рот**”. (складно говорити, вміти умовити співрозмовника)» [7]; «他嗅着桦木特有的、甜丝丝的醉人气息... / Він пахнув **солодким**, п'яним **запахом**, властивим березі...» [8]; «...他们不说话, 但他们的姿势比甜言蜜语更生动更有力量... / ...Вони не гово-

рять, але їх жести є більш життєвими і сильними, ніж **медові слова**...» [8]; «墙上的大屏幕彩电里映着卡拉ok伴唱带, 音乐甜蜜缠绵... / На кольоровому телевізорі з великим екраном демонструють караоке, **музика мила і іртимна**...» [8]; «他的甜蜜的笑声在香气里缭绕。 / Його **солодкий сміх** кружляв в ароматі.» [8]; «这声音甜蜜而忧伤, 像著名的艺甘姆堡白葡萄酒... / Цей **звук милий** і сумний, як відоме біле вино Ігумбург...» [8]; «我岳母在野草丛中一夜, 竟然甜睡不死... / Моя свекруха провела ніч у дикій траві, врешті-решт вона не заснула **солодким сном**...» [8].

Слово *гіркий* контекстуально може набувати таких значень: гіркий, тяжкий, болісний, важкий, мука, страждання, лиха, біль, старанний і т.д..

Наприклад: «...那人看了看介绍说, “辛苦了, 请跟我来。” / ...Той чоловік подивився на рекомендаційний лист і сказав: “Ви втомились, напевно, будь ласка, підемо зі мною.”» [3]; «她痛苦而惶惑地望着映在课桌上的那些斑驳的树影。 / Вона з **болем** і розгубленістю дивилася на строкаті тіні дерев на столі.» [4]; «...不难看出她是怎样自食了溺爱与放任独生子的苦果。 / ...не важко помітити, яким чином вона заварила цю кашу, надмірно любила і ставилася байдуже до **поганих наслідків** свого єдиного сина.» [4]; «...付出更艰苦的劳动的春天... / ...Витратити весну на **тяжку працю**...» [4]; «...何苦在这车站上干耗着? / ...**Яка потреба** тягнути час на цій станції?» [5]; «天狗苦笑就走过了, 但他并没有回去... / Небесний Пес пройшов з **гіркою усмішкою**, але він не повернувся...» [6]; «...只仅仅作下苦帮手... / ...тільки якщо бути **старанним** помічником...» [6]; «...可怜的师娘就跳不出苦海... / ...бідна свекруха не може вискочити з **нескінчених страждань**...» [6].

Слово *кислий* контекстуально може набувати таких значень: кислий, щипати, ніяковий, млявий, кволлий, сльози, бідний, жебрак, муки, страждання, ломити і т.д..

Наприклад: «...似乎觉得鼻腔一阵发酸。 / ...схоже, що **защипало** в носі» [3]; «许多人讨厌他酸文假醋... / Багато людей ненавидять, коли він **напускає на себе вчений вид**...» [7]; «...心里泛起一股酸溜溜的感情... / ... в серці піднялось **ніякове відчуття**...» [8]; «丁钩儿持枪的手脖子酸软... / Зап'ястя Дін Гоуера було **млявим**, коли тримав гвинтівку...» [8]; «不知过去了几个时辰, 余一尺眼睛都发了酸... / Не знаю, скільки часу пройшло, але одне око почало **боліти**...» [8]; «...在一家寒酸的个体小酒店里上班呢? / ... працювати в **бідному** маленькому готелі?» [8]; «...我不好意思地说, “都是些穷酸文人...” / ...Я збентежено сказав: “Це все **бідні** письменники...”» [8]; «丁钩儿从老革命的话里听出了辛酸与牢骚... / Дін Гоуер в словах старого революціонера почув **гіркоту** та печаль...» [8]; «他感到喉似被利刃划开, 鼻子奇酸... / Він відчув, як його горло ніби перерізане гострим лезом, ніс **ломило**...» [8].

Слово *прісний* контекстуально може набувати таких значень: прісний, байдуже, звичайний, нудний, витончений, світлий, слабшати, легкий, мимохідь, викинути, затишшя, байдужий і т.д..

Наприклад: «一路上, 张老师的表情似乎挺平淡。 / По дорозі вираз вчителя Чжана здавався досить **байдужим**.» [4]; «这真是几句淡而无味的话。 / Це насправді кілька **прісних** і несмачних слів.» [4]; «日月过得平平淡淡... / Сонце і місяць **непримітно жили**...» [6]; «白花点点, 散发

着淡雅的香气。 / Біла квітка видавала **витончений запах**.» [8]; «...淡黄的笑脸显得虚伪而阴险。 / ... **світло-жовті усміхнені обличчя** здавалися фальшивими та лицемірними.» [8]; «...散发着淡淡的感伤气息散发着淡淡的感伤气息... / ...видавала **холодну** сентиментальну **атмосферу**...» [8]; «他轻描淡写地吻了一下她的腮。 / Він **мимохідь** поцілував її у щоку.» [8]; «我岳母说她把别的叔叔的模样都淡忘了... / Моя свекруха сказала, що **викинула з голови** всі риси обличчя дядька...» [8]; «...她父亲在采燕的淡季里用浸透松脂的树枝捆成了很多火把 / ... її батько в **період мертвого сезону**, просоченою сосною смолою гілки, зв'язував багато факелів...» [8]; «...如此冷淡一个文学青年... / ...такий **безпристрасний** юнак, який любить мистецтво...» [8].

Слово *терпкий* контекстуально може набувати таких значень: шorstкий, висухла, непрохідний, сухо, сором'язливий і т.д.

Наприклад: «两分钟多一点, 眼睛生涩... / Трохи більше двох хвилин, очі стали **шorstкими**...» [8]; «润滑的感觉消逝枯涩的感觉产生... / Гладке відчуття зникає, **висохле відчуття** з'являється...» [8]; «...艰涩地爬行着。 / ...**тяжко** рухався поповзом.» [8]; «他听到自己干涩地问: ... / Він дослухавши, сам **сухо** спитав: ...» [8]; «...贾士贞有点羞涩得放不开, 不停地摆着手说: ... / ...Цзя Шичжень трохи **сором'язливо** не відпускаючи, сказав, не зупиняючи махати рукою: ...» [3].

Проведене дослідження прикметників смаку підтверджує ефективність системного підходу до вивчення мовних явищ, враховуючи їхні психофізіологічні основи, які відкривають широкі перспективи для подальшого вивчення не тільки лексико-семантичних особливостей прикметників смакопозначення, а й інших мовних феноменів.

Назви на позначення смаку в китайській мові становлять розвинену, історично сформовану групу слів, що характеризується активністю вживання, багатством семантичної наповненості та структурною різноманітністю.

У китайській мові немає флексій. Кожен ієрогліф в китайській мові представляє собою окреме слово або склад-морфему. Багато слів складаються з одного ієрогліфа. Багатоскладові слова утворюються шляхом додавання. Більшість слів є двоскладовими [8, с. 38].

Деякі слова утворені з трьох і більше ієрогліфів. Навіть знаючи значення кожного ієрогліфа в складі слова, у багатьох випадках важко або неможливо здогадатися про сенс цього слова.

Поєднуючись зі словами, вони вказують кількісні зміни якісної ознаки. Прикметники здатні утворювати форми подвоєння, що виражають суб'єктивну оцінку якості. Всі ці особливості не властиві прислівникам.

Крім того, прикметники, виконуючи функцію обставини, здатні на відміну від більшості прислівників вживатися не тільки в препозиції, а й в постпозиції по відношенню до присудка.

У зв'язку з цим слід зауважити, що здатність функціонувати в ролі обставини є, на думку китайського лінгвіста Хуан Божуна, однією з характерних граматичних особливостей прикметника в китайській мові [9, с. 67].

Разом з тим потрібно мати на увазі, що прикметник, виконуючи функцію обставини, не

змінює своєї категоріальної приналежності, не переходить в категорію прислівника і тому дане явище розглядається як один з випадків синтаксичної транспозиції.

Лексика смакопозначення у творах художньої літератури може стати й об'єктом для глибокого лінгвістичного вивчення, і такою системою засобів творення ситуацій, моделей, образів і навіть словесних ігор, прийомів гумору та веселих станів, картин світу.

На прикладі оповідань, романів та п'єс китайських письменників ми проаналізували прикметники зі значенням «смак». Ми можемо спостерігати різні значення одного й того ж самого слова, як переносне значення так і наближене, а також дуже віддалене від свого першопочаткового сенсу. Залежно від контексту, з яким ієрогліфом слово смакопозначення поєднується, залежно від того, як будується словосполучення, так ми можемо дізнатися конкретне значення слова та дібрати йому належний переклад.

Висновки. Семантичні варіації прикметника «солодкий/甜» в сучасній ки-тайській художній літературі варіюються від солодкого у прямому значенні, до гарного на вигляд, приємного на дотик, на слух, щасливого, солодкого сну, все що пов'язано з приємними відчуттями. Семантична варіація значень прикметника «гіркий/苦» містить в основному негативну конотацію, від значень власне гіркого, до нещасливого, тяжкого, біди, горя, тяжкої праці, лиха, страждань і болі. Що на рахунок семантичної варіації прикметника «кислий/酸» також прослідковується негативний контекст типу від прямого кислого сенсу, до бідний, жебрак, ломити, млявий, ніяковий. Проаналізувавши семантичну варіацію прикметника «прісний/淡» відслідковується різнобарвні значення від витончений, світлий до прісний, мимохідь, холодний, викинути з голови. І останній наш прикметник, якому ми присвятили увагу – «терпкий/涩» і семантична варіація цього слова також забарвлена негативними емоціями: шorstкий, висухла відчуття, тяжко, сухо, сором'язливо.

Прикметник – це основна структурно-семантична одиниця мови. Він служить для найменування предметів і їх властивостей, явищ, відносин дійсності, і має сукупність семантичних, фонетичних і граматичних ознак, специфічних для кожної мови.

В позначенні смакових відчуттів прикметниками смаку, у формуванні їх семантики велику роль відіграє суб'єкт, тобто бачення людиною об'єктивної дійсності, його практична діяльність.

Активність суб'єкта проявляється у відборі певних ознак, які складають основу формування прямих лексичних значень прикметників смаку, у виборі підстави номінації, що лежить в основі створення звукової оболонки слів, в кваліфікативно-оцінному змісті прикметників смаку, закріпленого за ними разом з понятійним змістом.

Слова-смакопозначення характеризуються здатністю переосмислення і в тій чи іншій мірі виконують вторинні семантичні функції. За висловом значення «смак» китайська мова схожа з українською мовою.

Список літератури:

1. Шмидт Р., Тевс Г. Физиология человека: В 3-х томах. Т. 1. Пер. с англ. / Под ред. Р. Шмидта и Г. Тевса. Москва : Мир, 1996. 323 с.
2. Пономарів О.Д., Різун В.В., Шевченко І.Ю. та ін. Сучасна українська мова / за ред. О.Д. Пономарева. 3-тє вид., перероб. Київ : Либідь, 2005. 488 с.
3. 王蒙 – 组织部新来的青年人. URL: <https://www.yooread.net/6/2087/64531.html> (дата звернення: 21.02.2020).
4. 刘心武 – 班主任. URL: <https://zhidao.baidu.com/question/414207754.html> (дата звернення: 24.02.2020).
5. 高行健 – 车站. URL: <https://www.99csw.com/book/2610/index.htm> (дата звернення: 24.02.2020).
6. 贾平凹 – 天狗. URL: <https://www.kanunu8.com/files/chinese/201104/2604.html> (дата звернення: 25.02.2020).
7. 池莉 – 热也好冷也好活着就好. URL: <https://www.kanunu8.com/files/little/2012/11-08-8311.html> (дата звернення: 25.02.2020).
8. 莫言 – 酒国. URL: <https://www.sbk88.com/moyan/jiushen/> (дата звернення: 26.02.2020).
9. Горелов В.И. Теоретическая грамматика современного китайского языка : Учеб. пособие для студентов ед. ин-тов по спец. «Иностр. яз.». Москва : Просвещение, 1989. 318 с.
10. Хуан Божун. Современный китайский язык. Пекин : Высшее образование пресс, 2004. 337 с.

References:

1. Shmidt, R., & Tevs, G. (1996). *Fiziologija cheloveka* [Human physiology]. Moscow: Peace, pp. 50–58.
2. Ponomariv, O.D., Rizun, V.V., & Shevchenko, I.Yu. ta in. (2005). *Suchasna ukrayinska mova* [Modern Ukrainian language]. Kyiv: Lybid, pp. 82–87.
3. 王蒙 – 组织部新来的青年人. Available at: <https://www.yooread.net/6/2087/64531.html> (accessed 21 February 2020).
4. 刘心武 – 班主任. URL: <https://zhidao.baidu.com/question/414207754.html> (accessed 24 February 2020).
5. 高行健 – 车站. URL: <https://www.99csw.com/book/2610/index.htm> (accessed 24 February 2020).
6. 贾平凹 – 天狗. Available at: <https://www.kanunu8.com/files/chinese/201104/2604.html> (accessed 25 February 2020).
7. 池莉 – 热也好冷也好活着就好. Available at: <https://www.kanunu8.com/files/little/2012/11-08-8311.html> (accessed 25 February 2020).
8. 莫言 – 酒国. Available at: <https://www.sbk88.com/moyan/jiushen/> (accessed 26 February 2020).
9. Gorelov, V.I. (1989). *Teoreticheskaja grammatika sovremennogo kitajskogo jazyka* [Theoretical grammar of modern Chinese]. Moscow: Enlightenment, pp. 36–42.
10. Huan Bozhun (2004). *Sovremennyj kitajskij jazyk* [Modern Chinese language]. Beijing: Higher Education Press, pp. 63–71.